

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Літэрацка-выдавецкі аддзел Палітычнага ўпраўлення Заходняга фронту.

ВЫДАНЬНЕ РЭУКОМУ САЦЫЯЛІСТКАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 13 (23). Нядзеля, 29-га жніўня 1920 г

Не забывай аб хронце, працоўны люд!

Галава польскай дэлегацыі пан Домбскі з векалькімі дэлегатамі выехаў у Бярэсьце, выкліканы сваім правіцельствам. Туды прыбылі польскі міністар загранічных спраў граф Сапега і першы міністар п. Дашынскі.

Гэта выкарыстаў галава нашай дэлегацыі тав. Данішаўскі і так сама выехаў з Менску ў Маскву, каб далажыць Савецкаму правіцельству аб ходзе перагавораў.

На чатыры дні апавешчаны перапыў працы мірнай нарады. Гэтае новае адцягваньне зноў ідзе з боку палякаў: мы ўжо ні раз пратэставалі проці адцягваньняў у вядзеньні мірных перагавораў.

На хронце нашы справы палепшыліся, адступ затрыманы, у многіх мясцох мы перайшлі ў наступ.

Кожны дзень, кожная гадзіна нам цявер дорагі. Ніхай не дарэмна льецца кроў працоўнага люду. Ніхай да моманту ўтварэньня перамір'я наша Чырвоная армія зноў зробіцца грозна і магутнай абаронцай правоў рабочых і сялян. Яна будзе адстаіваць іхніе правы навольнае жыцьцё, на вольную працу.

Зноў і зноў мы клічам усіх частых грамадзян Беларусі напярэчы апошніе сілы і дапамагчы нашаму Чырвонаму хронту

нашымі найлепшымі прыладамі: стрэльбай, молатам і сярпом.

Бяры стрэльбу, беларус, ідзі ў Чырвоную армію. Ты змагаешся за сваю працоўную справу.

Бі молатам, рабочы, ніхай хвабрыка частна выпайніць свой доўг перад хронтам, на каторым льецца кроў працоўнага люду.

А ты, селянін з сярпом, памятай, што рабочы чырвонаармеец галодны, што ім патрэбен хлеб, што яны льюць сваю кроў за тое, каб ты, а не пан-памешчык, быў гаспадаром твайго аблітага крывавым потам поля.

І вы, кабеты, вызваленыя Савецкай уладай і прызнаныя раўнапраўнымі нашымі таварышамі ў нашай працы, у нашай барацьбе, у нашых перамогах—і вы памятайце, што вашыя мужы і браты льюць сваю кроў за праўдзівую справу, і дапамажэце ім.

А ты, беларуская моладзь, якой стрэльба яшчэ зацяжка, рыхтуйся да таго, каб у патрэбную мінуту пайсьці на зьмену стомленым ваякам. Будзьце на гатове, юнакі!

Родная Беларусь, Савецкая рэспубліка, увесь сьвет працоўных людзей глядзіць на нашу барацьбу з вялікай надзеяй на пэўную перамогу працоўнага люду!

В. Абрамовіч.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з хронту, адтрыманьне ад Палкавога Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Рэспублікі за 27-га жніўня).

Заходні фронт.

Бойкі на падходах да Бярэсьця трываюць.

Паўденна-Заходні фронт.

У Львоўскай ваколіцы бойкі цягнуцца, пры чым мы захапілі палонных, 13 кулямэтаў і вінтоўкі.

Паўдзённы фронт.

На Крымскім вучастку ў Хэрсонскіх і Арэхаўскіх ваколіцах упартне бойкі трываюць.

За Ваеннага Камісара Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Васільёў.

Апошніе весткі.

Проці умешываньня ў расейска-польскую вайну.

У Празе і іншых усходніх гарадох Чэха-Славакі сац.-дэмакраты ўладзілі мітынгі-прагэсты проці умешываньня ў расейска-польскую вайну. Пры гэтым вымагалі, каб чэха-славакі прытрымліваліся строгага нейтралітэту.

Савецкая улада ў Пэрсыі.

Чырвоная армія наступае далей; ангэльскіе і пэрсідзкіе войскі адступаюць да Азоўска.

Рэвалюцыя ў Грэцыі.

У Афінах адбываюцца вялікія беспарадкі. На вуліцах гораду ідуць бойкі паміж канстытуцыяналістамі і прыхільнікамі Вэнізэласа.

Чыгуначная забастоўка ў Нарвэгіі.

Забастоўка Нарвэжскіх чыгуначнікаў пашыраецца. Салтаты адмаўляюцца замяняць чыгуначнікаў. Неспакой паміж чыгуначнікамі павялічваецца.

Адрынопаль зруйнаваны.

Турэцкія паўстанчыя войскі захапілі Адрынопаль і даштэнт зруйнавалі горад.

Новыя перашкоды.

Войскі савязнікаў, якія знаходзяцца ў Усходняй Прусіі, падгатаўляюцца прыняць удзел у расейска-польскай вайне. Нямецкіе чыгуначнікі пры падачы вагонаў італьянскім войскам запатрабавалі довадаў, што войскі запраўды вывозяцца на бацькаўшчыну, а ня ў Польшчу.

Спробы перавароту.

У справе спробы перавароту, задуманага Дмоускім, газета „Дэйлі Майль“ паведамляе, што гэтая авантура акцываецца больш сур'езнай, чымся можна было чакаць раней. Як кажуць Дмоускі, разам з генэралам Доубар-Мусьніцкім, спробава стварыць армію дзеля паходу на Варшаву і дзеля таго, каб снінуць варшаўскае правіцельства. Аднак сна з гэтым у Варшаве выкрылі заговор, каторы нарыхтаваў напад на польскую кватэру. Некалькі асоб арыштавана.

Проці рэвалюцыйных выстуленьняў.

Проці рэвалюцыйных выстуленьняў у Варшаве з'арганізавалася грамадзянская варта і жаночы дэбравоўніцкі легіён. Яны маюць права арыштоўваць усіх, ніпат і вайсковых. Так сама есьць весткі аб тым, нібы польская сац.-дэмакратычная партыя выпусціла адозву да сваіх членаў, якія знаходзяцца ў акупаваных мясцох. Члены партыі запрашваюцца стрымлівацца ад працы на карысьць Савецкай улады і ня ісьці ні на якія згодніцтвы з бальшавікамі.

Калі хочаш, каб Воля асталася у тваіх руках, бяры стрэльбу у рукі і ідзі на фронт! Барані Савецкую Рэспубліку Беларусі!

Ці жыць пад апекай, ці самім быць гаспадаром сваёй краіны?

Справа незалежнасці Беларусі стаяла на чале над усімі іншымі пытаннямі нашага краю ўжо ад рэвалюцыі 1917 году. Беларускі народ, каторы складаецца з рабочых і сялян, (усе тутэйшыя буржуі і паны—гэта наплыв чужых народаў) ад першага променя Волі, што бліснуў тут, рваўся да незалежнага жыцця. Беларускі працоўны люд жадаў і жадае будаваць сваю гаспадарку на свой лад, і ўсімі сіламі сваімі ён да гэтага рваўся ўсе апошніе тры гады.

За гэты працяг рэвалюцыі перабывалі ў нашым краі: Керанскі з сваёй буржуазнай нацыянальна-расейскай палітыкай. Вільгельм з сваім „ордунам“ (парадак) і польскія жандары з езуіцкімі пілеудчыкамі.

Кожны з гэтых апякуноў Беларусі ўбіваў у галовы тутэйшага люду свае ідэі, зьдэкаваўся над працоўным людам і ўсё вывозіў з Беларусі, што толькі тут было добрае і вартнае; а тое, што не маглі забіраць з сабою, нішчылі тут на месцы, пускаючы багачыце беларускага працоўнага люду дымам і нажарам. Край бяднеў з кожным месяцам і годам і пакрываўся руінамі—пустэлямі.

Побач з гэтым, пад гудам куль, пад сьвістам нагаяк і над дзікімі ганебнымі гвалтамі над беларускай беднатою, сьпела і фармавалася сьветлая думка беларускай незалежнасці.

Гэтая ідэя кавалася ў гру-

дзёх беларускіх пакрыўджаных масаў. Ішага выхад, ішага паратунку для сябе яны не маглі бачыць.

Ім на сустрэч у гэтым кірунку ішла Расея, каторая ўвесь час толькі адна шчыра дамагалася вызваліць беларускі люд з-пад цяжкіх ярмоў розных чужых капіталісткіх апякуноў. У гэтым кірунку Савецкая Расея ня мела і ня мае ніякіх імперыялісткіх, захопніцкіх метаў. Савецкая Расея дамагалася вызвалення беларускага працоўнага люду, як дамагаецца пралетарыяту ўсяго сьвету.

Гэта добра разумеў увесь час працоўны народ Беларусі, каторы ўсімі сіламі рваўся да Савецкай Расеі, знаходзячы ў ёй свой паратунак. Беларускі народ гэта даказаў па-стаянна ў сваіх чынасьцях—партызанскімі атрадамі, паўстанчымі групамі, каторыя шмат дапамагалі Чырвонай арміі.

У гэтым кірунку Беларускі народ палажыў шмат ахвяр, не шкадаваў сваёй крыві.

Гэта ўсё шчыра і праўдзіва ацаніла толькі Савецкае правіцельства Расеі, каторае без усялякіх выкрутасаў і махінацыяў, зараз-жа пасля свайго прыходу ў наш край, два разы абвясціла незалежнасць Беларусі.

Савецкая Расея выпаніла той сур'ёзны палітычны акт, да якога беларускі народ рваўся ўвесь час рэвалюцыі, жывучы пад цяжкімі акупа-

пнымі нямецкіх генэралаў, а потым польскіх паноў.

Цяпер жа беларускі народ сам ёсьць гаспадаром сваёй аямлі, і сваю незалежнасць ён будзе барацьбіць усімі сіламі побач з Чырвонай арміяй Савецкай Расеі.

Ніякіх польскіх паноў прапоўвая Беларусь ніколі не хацела і болей сюды ня пусціць.

Беларускі працоўны люд ня хоча болей жыць пад апекай чужых, а хоча быць сам гаспадаром сваёй краіны.

Вясковы.

Мірная нарада.

Пярарыу працы нарады на 4 дні.

На пасяджэньні прэзыдыумаў мірнай нарады ў 2 часы ночы з 26 на 27 жніўня старшыня польскай дэлегацыі п. Домбскі заявіў, што па запатрабаваньню польскага правіцельства ён з некалькімі сябрамі дэлегацыі павінен выехаць у Брэст-Літоўск для гутаркі з міністрам загранічных спраў п. Сапэгаю і п. Дашынскім. Гэта паездка, як адмеціў п. Домбскі, дапаможа хутчэй павясыць працу ў сэнсе заключэньня міру. Старшыня польскай дэлегацыі ў час чатырох-дзённай адлучкі п. Домбскага будзе Врублеўскі, але нарада адбывацца ня будзе.

Карыстаючыся гэтым перарывам, т. Давішэўскі выехаў у Маскву, каб далажыць Савецкаму ўраду як вядуцца мірныя перагаворы і адтрымаць указаньне для далейшай працы.

У Савецкай Расеі.

Загатоўка хлебных прадуктаў.

Да 10 жніўня ў Данскай вобласці загатоўлена для дзяржаўных патрэб 2.811.800 пудоў хлебных прадуктаў. На першым месцы па ліку загатоўкі хлеба стаіць першы Давскі вокруг, які даў 896.760 пудоў.

Таварыш Калінін у казакаў.

Калінін у поезьдзе „Акцябрская Рэвалюцыя“ аб'яжджае Давскі край. Выступленьні ўсерасейскага старасты на мітынгах усюды зьвяртаюць на сябе вялікую ўвагу. Т. Калінін шмат гутарыць з казакамі; гутарка часта зводзіцца на хлебнае „разьмеркаваньне“, і казакі разумеюць, дзе ля чаго яны павінны памагаць сваім хлебам цэнтральным і паўночным губерням Савецкай Расеі. Выступленьні т. Калініна дапамагаюць умаценьню Савецкай улады.

Перавод гадзіннікавай стрэлкі.

Згодна з пастановаю Савету Народных камісараў, гадзіннікавая стрэлка пераводзіцца назад на адну гадзіну 31 га жніўня а 24 гадзіне, 30 га верасня а 24 гадзіне яшчэ на адну гадзіну назад.

Камуністы на хроні!

Адбыўся сход Камуністаў Красна-Прэсьненскага району ў Маскве. Крыкамі „мало“ сход спаткаў паведамленьне аб тым, што Красно-Прэсьненскі район дае на хроні 120 камуністаў.

Дружна і магутна быў прапеты інтэрнацыянал. Сход з рэвалюцыйнымі песнямі разьшоўся.

Разьвітаньне.

У надзельку, дужа рана,

Шчэ ня чутна звону,

Маці сына выпраўляе

У армію Чырвону.

Йдзі сыночку, я жагаю,

З ворагамі біцца,

А каб Бог памог іх здоляць

Буду я маліцца.

Сьмела йдзі, сыноч, у войска,

Барані ты волю

Кожны сам сабе павінен

Здабчыць лепшую долю.

За народ змагайся бедны,

Каб і ён быў вольны...

Два сынкі ўжо ваююць,

Дык і ты будзь здольны.

Краі ратуй, што у няволі

Цэлымі вякамі...

Йдзі, Сьцяпанка, йдзі, сыночку,

Біся з налякамі.

Ты ня біся з бедным братам,

Што, як ты, працуе,

А заві яго на помач...

Прыдзе—як пачуе.

Не шкадуў ні куль, ні шаблі

Для магната—пана,

Хай у бойцы ён спазнае

Мужыка—Сьцяпана!

Зможаш ворага, дык хутка

Вяртайся да таты:

Дзякуй шчырае пачуеш

Ад мяне і таты.

Вёска уся цябе пахваліць,

Што ты быў салдатам,

За зямлю што з панам біўся,

Каб быць ўсім багатым...

Сьцяпан слухае ўсё моўчкі,

З злосьці дрыжаць губы...

Пачуў толькі ў сабе моцы,

Што дубы еярнуў-бы.

— Споўню ўсё, аб чым прасіла,—

Стаў Сьцяпан бажыцца,—

— За народ, за яго волю

Буду сьмела біцца!

Пакажу панам зладзеям,

Што ў мяне ёсьць сіла,—

Абы куляў, вострых шабляў

На вайне хваціла.

А цяпер бывай здарова,

Мілая матуля,

Шчэ набачымся, як ў войску

Паікадуе куля!..

Разьвітаўся.. а матуля

Стаіць каля ганка...

І пашоў з панамі біцца

Сын яе—Сьцяпанка.

М. Кудзелё

27/VIII 20 г.

Ня просім вашай апекі.

На мірнай нарадзе ў Менску старшыня польскай дэлегацыі пан Домбскі ня раз ушкіраў прадстаўнікоў расейска-украінскае дэлегацыі ў тым, вібы Расея нагальна ўводзіла ў Беларусь і Літве Савецкую ўладу. Са слоў гэтага дабрахотнага аякуна і няпрошанага хадаўніка за Беларусь і яе народ многіе могуць вывесці, што пан сапраўды дужа заклапочан доляю гэтае краіны. Бо хто-ж дарэмна будзе баўтаць языком! Толькі пачуцьце шчырага сэрца вымушае на гэта. Хопь п. Домбскі і дыплемат і прыехаў у Менск больш ля баўтаніны, чым ля шчырае працы, толькі задарма ўступацца за Беларусь яму ня прыстала. Лішні клопат і лішняя турбацыя.

Але паны свайго ніколі не перададуць. Гэта вядома. І ў нашым прыпадку старшыняю польскае мірнае дэлегацыі кіруе зусім не безкарысная спагада да долі беларускага народу. Не! Панскі пасланец, сам заможны пан, выказвае думкі разам свае і ўсяго польскага панства.

„Расея насаджвае з гвалтам Савецкую ўладу ў Беларусі“ і т. д. з вуст пана нібы і гаворка, ну-жа за тое страшэннае хвальшца і абманчыва. Здаецца, нават і сам гаварун гэта адмячае. Так! Бо напэўна кожны з паноў польскіх, меўшых няшчасце жыць у Беларусі, ведае „братнюю прыхільнасць“ да сябе беларускага селяніна і рабочага. Што-ж датыча да будаўніцтва беларускім працоўным народам свайго дзяржаўнага жыцця, то бадай усякі граматны і малальскі знаёмы з гісторыяй беларускага нацыянальнага руху знае, куды і як прапэца беларускі народ. Бадай гэта знаёма і пану Домбскаму і паслаўшым яго. Калі-ж ён туляецца, што ня ведае ніякіх хвактаў выразу волі самастойнага жыцця беларускімі сялянамі і рабочымі, альбо захоўвае знарок тое, што ведае, то мы не пагультаймся і напомним хітраму ягамосьцю такіе прыпадкі, як многалікіе з’езды вайсковых беларускіх арганізацыяў, адбыўшыхся ў 1917 г. ў Менску, у Адэсі, у Вітабску, у Рызе, у Пецярбургу і другіх мясцох. Далей так сама ідзе ўсебеларускі з’езд у Менску ў тым-жа годзе 200 тыс. дэлегатаў-прадстаўнікоў. На ўсіх гэтых з’ездах і нарадах беларускі працоўны народ вуснамі сваіх прадстаўнікоў абвясчаў на ўвесь сьвет, што ён хоча сам будаваць сваё жыццё, уступаючы пры гэтым у федэрацыю з Расеяй... а зусім ня з

Польшчай. Пастановы, дэкларацыі і парашэньні гэтых з’ездаў мы маем. А ў 1918 годзе паўстаўшыя супроціў немцаў і звольніўшыя Беларусь ад акупацыі беларускіе сяляне і рабочыя самі паставілі над сабою беларускае Савецкае правіцельства, абвясціўшае першага студзеня 1919 г. беларускую незалежную сацыялістычную Рэспубліку!

І, трэба дадаць, што гэты акт, падгатаваны самім жыццём, вызваў з усіх куткоў Беларусі і ад тысячаў беларусаў бежанцаў, выгнанных царскаю вайною з зямлі свае краіны, гарачыя павіншаванні, непаддзельную радасць і прысягу бараніць сваю рэспубліку. Расейскае савецкае правіцельства, маючае ў сваёй палітыцы за сьвяты закон даваць поўнае права на самаадзначэньне кожнага народу, сьвятошнім актам падмацавала гэту ўстаноўленую самім беларускім працоўным народам незалежнасьць Беларускай Рэспублікі!

На першым з’ездзе саветаў Беларусі ў лютым 1919 году ясна выказалася воля беларускіх працаўнікоў увайсці ў Беларусь ў цесную сувязь з Расеяй.

А яшчэ спусціўшы колькі часу, калі польскае панства рывулася са сваімі бандамі абараняць беларускіх сялян ад заваёванай імі самімі волі, Савецкае правіцельства Беларускай Рэспублікі ўвяло ў жыццё думку і жаданьне беларускіх рабочых і сялян і паставіла аб’яднацца з Савецкай Расеяй, каб разам абараняцца ад няпрошаных аякуноў—польскіх паноў.

У гэтым годзе беларускіе сяляне і рабочыя, прагнаўшы сваіх „шчырых ахавайцаў паноў“ так сама абвясцілі сваю Беларускаю рэспубліку.

І тут Расейскае правіцельства ні прычым.

Усе гэтыя хвакты яснае яснага сведчаць... не за словы пана Домбскага. Бедны хадаўнік за Беларусь і яе долю бадай не прывядзе ніводнага прыпадка, які-б хоць абманна сьведчыў-бы, што Расея насаджае ў Беларусі Савецкую ўладу...

Мы-б парадзілі старшыню польскай мірнай дэлегацыі асьцярожней рызькаваць з такімі рэчамі, як аякунства над працоўнай Беларуссю, што відаць у словах і прыёмах яго. Карыстацца такімі хвактамі брыдка, шкодна і безкарысна. Лені іх не чапаць, каб не праслыць пусым брахунцом, а ня сурьёзным дыплематам.

Шчыры Беларус.

Іаміжнародная таварыскасьць рабочых.

Нямецкіе чыгуначнікі бароняць няумешываньне у вайну.

Як паведамляюць нямецкіе газеты, 17-га жніўня ў Брэмене чыгуначнікі затрымалі 6 вагонаў з часткамі прыладаў самалётных машын, пакіраваных у Італію. 18 жніўня затрымалі яшчэ 9 вагонаў з самалётамі.

Нямецкіе рабочыя няспяць.

У Нямецчынне апублікавана адозва ўсеагульнага аб’яднаньня прафэсійнальных саюзаў, сацыял-дэмакратычнай партыі, незалежных сацыялістаў, нямецкага саюзу чыгуначнікаў, транспартных рабочых і галоўнага савету чыгу-

начнікаў, у якой нямецкія рабочыя заклікаецца да пільнага нагляду над усімі транспартамі аружжа і амуніцыі. Выяўляецца, што цяпер ваенныя прыпасы вывозяцца з Нямецчыны ў Польшчу праз Галляндк. Усе падазроныя транспарты павінны затрымлівацца

Эстонскіе прыяцелі.

Рабочыя ў Рэвалі аб’явілі агульную забастоўку, вымагаючы паліпшэньня матар’яльнага становішча; побач з гэтым, аднак, рабочыя заявілі, што яны згодны забастоўку прыпыніць, калі трэба будзе разгрузаць параходы, якія вязуць сельска-гаспадарчыя машыны для Савецкай Расеі.

Вакол вайны.

Падбухторваньні Антанты.

Як паведамляе газета „Бесарабія“, Антанта зрабіла офіцыйныя крокі перад румынскім правіцельствам, з мэтай пераканаць яе ў канечнасці падачы Польшчы актыўнай помачы проціў Савецкай Расеі. Антанта абяцае Румыніі за яе супрацоўніцтва эканамічныя выгады, уплывовае становішча ў дунайскай камісіі і прывілегіі ў марходстве на Чорным моры і Дарданелах.

Рада прыяцеляў.

Англія, Італія і Францыя рашуча запатрабавалі ад польскага правіцельства не вымагаць ад Савецкай Расеі

празьмерных умоваў і не пасоўвацца далей межаў, вызначаных саюзнікамі. Гэткуюж раду дало Польшчы і правіцельства Амерыканскіх Злучаных Штатаў.

Палохаюць.

Французскіе газеты бязупынку палохаюць Савецкую Расею, думваючы вырвань ад яе ганаровы для Польшчы мір. Газеты пішучь, што калі Савецкая Расея ня згодзіцца на мір, то саюзнікі аб’явяць блёкаду, пашлюць караблі ў Данцыг, наладзяць ваенную экспедыцыю і злучаць усіх суседзяў Польшчы для супольных ваенных дзеяў проціў Савецкай Расеі.

У белай Польшчы.

Арышты сацыялістаў.

Лік арыштаваных сацыялістаў у Варшаве ўсё павялічваецца. Жыдоўскае насяленьне жыве ў пастаянным страху, чакаючы пагромаў з мінуты на мінуту.

Французская дапамога Польшчы.

2 французскія браняносцы знаходзяцца на дарозе к Данцыгу і вязуць вайсковы матар’ял для Польшчы. Дзеля таго, каб даць Польшчы вольны выхад у мора, Данцыг апавешчаны вольным парто-

вым горадам. Французы карыстаюцца яго нейтралітэтам і пасылаюць у Польшчу амуніцыю.

У Літве.

У Вільні.

Наводдуг апошняй згоды Рэв. Камітэту і зьмешанай камісіі з Літоўскай камандамтурай, 26 жніўня а 12 гадзіне ў дзень павінна была перадацца ўся ўлада літвінам. Рэвал. Камітэт астаўся толькі для ліквідацыі эвакуацый. Апошні тэрмін пакіданьня гораду чырвонаармейцамі і Савецкімі ўстановамі закончыўся 27 жніўня а 12 гадзіне ў ночы.

Чуткі з заграіцы.

На прыкладні забастоўкі.

У Англіі рабочыя каміюугольных шахтаў пастанавілі па чаць забастоўку. Спробы паладзіць вымаганні рабочых і інтарэсы прадпрыемцаў не спаткаюць спатку ў рабочых.

Забастоўка.

У Мадрасе (Індыя) закончылася забастоўка электрыкаў. На фабрыках і заводах па здзіччэ газ, у Кількуце, Бомбеі і Сімлі басгуюць друкарскія, у Равілі Ціндае, у Лігоры стаяць пачгозателеграфных служачых.

Нэгры проці імперыялістаў.

У Нью-Йорку адбылася вялікая маніфэстацыя, арганізаваная лігаю нэграў. У маніфэстацыі прымаў удзел больш 20 тысяч нэграў. Старшыня лігі Гаруэн заявіў у сваёй прамове, што нэгры ня могуць далей прыпець гябту чужацаў, і што насаў час, калі яны павінны вярнуць свае правы на Афрыку, выгнаўшы адтуль англічан, французў і італьянцаў.

Пабеда камуністаў.

На муніцыпальных выбарах у Белградзе (Юга-Славія) сэрбскія камуністы атрымалі 30 месцаў. Урадвое партыі апынуліся ў вельмі дрэнным становішчы. У сямі другіх сэрбскіх гарадох камуністы так сама атрымалі большасць галасоў.

Незалежнасьць Эгіпту.

З Лёндану паведамляюць аб намерах ангельскага прывіцельства даць незалежнасьць Эгіпту, якому мае быць дадзена права мець заграіцаў сваіх дыпلماتых.

ных прадстаўнікоў, а так сама аднаго члена ў саюзе народаў. Ангельская армія будзе вывезена з Эгіпту, а толькі частка астаецца ў Суэце дзеля абароны Суэцкага каналу.

Маніхвэст агульнай нарады працы.

У Парыж адбылося пасяджэньне агульнай нарады працы паліцэі прадстаўнікоў партыі сацыялістаў, каторым Жуо даў паўнамоцтва 18 жніўня ў Амстэрдаме дзеля арганізацыі паміжнароднага Камітэту Чынасьцяў. На пасяджэньні быў апрацаваны маніхвэст воль якога зьместу: 1) Пратэст проці незаконнай высылкі ангельскай дэлегацыі; 2) Пратэст проці дапамогі Урэнгэлю; 3) Агляд цяперашняй палітыкі ў адносінах да Расеі; 4) Заява аб незалежнасьці народаў і іхных правы вольна выбіраць сваё прывіцельства; 5) Кліч да французскіх рабочых не дапамагаць тым прадпрыемствам, якія падтрымліваюць вайну проці Савецкай Расеі.

Прыезд эстонскіх камуністаў.

З Ямбургу паведамляюць, што 19 жніўня, вечарам, у 40 вярстох паўднёва-заходняй Ямбургу, з Эстоніі прыбыло 53 чалавек эстонскіх рабочых камуністаў, прагаворачых вайскова-паліцэйскім судом Эстонскай дэмакратычнай Рэспублікі к разстрэлу.

Але, дзякуючы цывілізацыі вымаганьня рабочых Эстоніі, сьмертная кара ня толькі была адменена, але камуністам далі магчымасьць выехаць у Расею.

З Ямбургу яны напруляюцца ў Целябург.]

Што робіцца на Беларусі.

Праца ў Лепельскім павеце.

У арганізацыі паліцэйскіх Лепельскім павеце нямадзілася гаспадарка. Прыезьдзі навад эвакуаванае ў мінулым годзе іменьне. Прыняты крокі ў справе зямельнага паведаў. У павеце астаюцца вельмі мала каней, бо паліцэйскія вьезьдзі бадай усіх.

Да поўнага абурэньня шляхты.

У Ельнінскім павеце Смаленшчыны рад валасных зьездаў саветаў выказуецца проці міру з

панскаю Польшчаю, паграбуючы прадоўжыць барацьбу да поўнага зьніштажэньня шляхты.

Ніша здабыва ў Горадні.

Горадзеньская графэйная камісія выкрыла 60 вагонаў вярэнага вугля, 18 вагонаў цэменту, 200 пудоў скоб, 400 вагонаў вапня, 729 ложкаў з прыладамі, 1000 грабляў, 1 электрычна-мэханічную ву, 70 французскіх патронаў, 26 французскіх патронаў і інш.

З'езд валасных рэвалюцыйных камітэтаў Лідзкага павету.

20 га жніўня адбыўся з'езд прадстаўнікоў валасных рэвалюцыйных камітэтаў Лідзкага павету. Дэлегатаў—48, з іх 10 камуністаў і 38 беспартыйных. Абгаварваліся пытанні, сучасны момант, даклад павятовага камітэту, даклады з месца адзелаў павятовага рэвалюцыйнага камітэту і бягучы справы. У рэзалюцыі па сучаснаму моманту з'езд вітае Чырвоную армію, якая аслабіла працоўны люд Польшчы, Літвы і Беларусі ад панскага ўціску і зьдзекаў. З'езд абяцае апаць усе свае сілы на справу савецкага будаўніцтва, на нападжэньне нэрднага гаспадарства, аруйнаванага бэлапаліцамі, на падару падмогі Чырвонай арміі, якая расчысчае шлях да ўсясьветнага аслабленьня працоўнага люду. З дакладаў з месца выявілася, што большасць валасных рэўкомаў арганізавана ў другой палове ліпеня. Амаль што ўсюды арганізацыя савецкай улады адбывалася пры дапамозе армейскіх і дэвізійных інструктароў. У большасці валасьцяў німа камуністычных гурткоў. Распараджэньні валасных рэўкомаў выпраўняюцца сялянамі акуратамі. Маётакі і квалітары ўзяты пад уочот і абаряюцца пад наглядом рабочых камітэтаў. Сялянства шмат церпіць з прычыны недахвату коней. Больш бедныя зусім ня маюць насеньня. Німа настаўнікаў, німа школьных памяшчэньняў, а на рамоні алошчых німа грошаў і матарыялаў. У вёсках пануе дэзынтарыя. Німа работнікаў, а дзеля гэтага німа і агітацыі.

Па Менску.

Тыдзень агітацыі.

Тыдзень агітацыі паміж чырвонаармейцамі пачаўся ў Менску з 27 жніўня.

На канцэртах у часе антракту адбываюцца мітнінгі, якія робяць вялікае ўражальне на салдатаў. Асабліва з вялікаю прыемнасьцю слухаюць гэтыя мітнінгі новыя мобілізаваныя чырвонаармейцы, якія толькі што праяжджаюць з вёсак.

З'езд коопэратываў.

У Менску адбыўся з'езд прадстаўнікоў савецкіх гаварняў Беларусі. Упершую чаргу будзе арганізавана пятае абшчыні ў Менску коопэратыўнаму ўсяго краю.

Таварышы рабочыя Менску!

Хутка наступіць зіма. Кожны з вас па асобку думае, як дастаць дроў, каб абграць сваю кватэру. Гублес і губтоц, на абавязку якіх ляжаць даць насяленьню дроў, за кароткі час свайго існаваньня ў нас Савецкай Улады, пасыла 11 месяцаў панаваньня польскай шляхты, яшчэ не саўсім акрэплі. Свае запасы дроў яны павінны ў першую чаргу даваць электрычнай станцыі, бальніцам, лазарэтам і вайсковым установам, дзеля гэтага яны ня маюць магчымасьці даваць дроў для рабочых і насельня.

Мяскі Рабочы Савет Прафэсійнальных Саюзаў, маючы на ўвазе, што рабочае насяленьне можа астацца без ападу, рашыла загадоўку дроў для рабочых узяць у свае рукі. Для гэтай мэты М. Г. С. П. Саюзам створана Камісія пры Гублескоме для выработкі пляну загатовак дроў, арганізацыі рабочых для гэтай працы і для правільнага распрэдыленьня загадоўленага ападу паміж рабочымі.

Таварышы! Справа загадоўкі дроў у вашых уласных руках. Падтрымайце камісію ў яе барацьбе з драўняным голодам, бо толькі пры вашым падтрыманьні можна здалець драўняны крызіс.

Менскі Губэрнскі Савет Праф. Саюзаў.

Паведамленьне.

Камісія па загадоўцы дроў для рабочых і служачых м. Менску пры Губэрнскім Лясным Камісарыяце паведамляе, што па распараджэньні атрушчан недалёка ад гораду ўчастак для загадоўкі 10.000 куб. саж. дроў. Для працоўкі яго патрэбна больш як 2.000 рабочых, з якіх 20% можа быць кабет.

Рабочыя атрымваюць устаноўленую плату, апрацывальную норму загадоўленых дроў. Усе безработныя, маючы фізычную магчымасьць і жадаючы працаваць у гэтым павінен піцьнай з 1 га гэтай месяца заісацца на Біржа Працы.

Рабочыя, маючы свабодныя прылады, як напрыклад, татары, пілы, атрымваюць асобную ўзнагароду. Прафэсійнальны Саюз павінен так сама на гэту работу паслаць усіх сваіх безработных.

Камісія.